

saival, jobbjágydalok ősi ütemén, misztériumdrámák egyszerű és hatásos szimbolikájával fejezett ki tüzesen mai mondanivalót. Ezeket a népi munkásszínpadokat megsemmisítette a barna fasizmus, az új közösségi kultúra helyébe újból a német polgárság hamis romantikája és műnépiessége került. A demokratikus erők ébredése nálunk lehetővé teszi a demokratikus népi színpadkísérleteket. S mennyivel könnyebb a dolgunk éppen a magyar földművesek között, akikből még nem veszett ki a régi jobbjágykultúra ösztönös ritmusa és formahagyománya. Valóban csak a kísérletezők szociális realizmusán múlik, hogy a népi dráma a magyar színjátszás történetében új szakaszt nyit-e.

Szentimrei földművesszínpada márciusban Magyarországon fővárosában vendégszerepel. Aggasztó ez a gyors siker. Az előadásokat rendező színiroda jóvoltából *Bethlen Margit grófnő*, a „neves magyar írónő”, nyitja meg az első estét ünnepi szóval. Nem felejtettük el a *Háry János* paraszti eljátszását! A csákvári földművesek úttörő kezdeményezéséből végül is a budapesti idegenforgalom slágere, híres című látványosság! *Gyöngyösbekrétá!* *Lejt!* *Mi lesz az erdélyi kollektív népdrama sorsa? Kiheveri-e a kezdet tévedéseit s lesz-e bátor népsors-felmutatás? Lesz-e új, feltörekvő magyar népművészet termőháza? Féljük Szentimrei kezdeményezését....* Aggódva lapozzuk fel a *Színházi Élet* legközelebbi számait. Calateli munkás magyarok arcával találkozunk majd ott a sztárok és arisztokraták képei között. S abban a kápráztató ködben visszacsúszni a polgári műkedvelősi és egy álnépies formacsillogtatás hamis világába szinte észrevétlen kicsi mozdulat. *Balogh Edgár*

UFOLYÓIRAT SZLOVENSZKÓN. Január 15.-én, *Barta Lajos* szerkesztésében, *Világ* címmel új folyóirat első száma jelent meg Pozsonyban. A magyar nyelvű folyóiratirodalomban kétségkívül újszerű kezdeményezés öltött testet ezzel a kéthetenként megjelenő revűvel. A párizsi *Lu* és más lapok anyagának ügyes felhasználásával olyan montázst nyújt, amely joggal tart számot széles értelmiségi rétegek érdeklődésére. A folyóirat iránya haladó. Mindenesetre a szónak tágabb értelmében. Tartalmával ügyesen kapcsolódik be az időszerű kultúreseményekbe. A második számban pl. nagyon érdekes utalásokat találunk a Romain Rolland jubileummal meg egy másik fontos évfordulóval kapcsolatban. A lapban eredeti anyaggal szereplő, egyébként kevés számú író jórésze a csehszlovákiai magyarság haladó értelmiségének legjavából kerül ki. *Neufeld Béla* mindjárt az első számban két kitűnő ismertető cikkel szerepel.

Sajnálatos ellentétet képeznek ezzel a szép külföldi anyaggal a lap csehszlovákiai vonatkozású közleményei. A belföldi kérdések feldolgozása nemcsak elégtelen, hanem vitán felülállóan kívül is esik a következő haladás síkján. Ez a lapról-lapra előbukkanó fogyatékoság a külföldi vonatkozású szemelvények megmontázsok értékét és hatását szükségszerűen erősen lerontja. Minden haladó folyóirat magától értetődő követelménye az időbeli párhuzamosság mellett a helyi aktualitás. Annyira átütő erejű igazság ez, hogy a valóban nehéz körülmények közt megjelenő folyóiratok is mindent elkövetnek megvalósítására. Amennyiben a Csehszlovákia nyújtotta lehetőségek közt mondunk le a helyi problematika feldolgozásáról vagy pedig, ha ezt nem a korszerű haladás, hanem az aktivista opportunitás szellemében tesszük, a lap haladó szellemét kockáztatjuk. A *Világ* ebben a tekintetben föltétlenül bírálattal hív ki és irányváltoztatásra szorul.

Mindenesetre igaz az, hogy egy folyóirat, az élő szervezetekhez ha-

sonlóan él, fejlődik, változásoknak van alávetve, kinőhet bizonyos egyoldalúságokat. Hogy a Világ mennyiben nyújthat reményt egy tisztuló fejlődésre, azt illetőleg pillanatnyilag **nem** kívánok jóslatokba bocsátkozni. Már most is meg kell azonban mondanunk: ez a folyóirat, mai tartalmával nem képviseli maradéktalanul a korszerű haladást. Barta Lajos friss, érdekes és olvasásra érdemes folyóiratot adott Szlovenszónak. Az a harcosan haladó társadalmi és kulturszemle azonban, amelyre a csehszlovákiai magyar haladó értelmiségnek olyan mulhatatlan szüksége van, még ma is megteremtésre várakozik. (KK)

GAZDASÁG ÉS POLITIKA

A VILÁGPOLITIKA ÚJ KÖRVONALAI

A német nemzetiszocializmus uralomrajutása után a világpolitika üteme meggyorsult. A német neóimperializmus világhódító terve, amelynek programmatikus kifejezése Hitler könyvében (Mein Kampf) fellelhető, Európaszerte visszahatásokat váltott ki a nagy és kis nemzetek részéről. Bár Hitler külpolitikai megszólalásai szüntelenül a békefogadkozás jegyében történek, a Harmadik Birodalom tényleges magatartása nem hagy kétséget a hitlerizmus szándékai felől. Egyébként Hitler önmaga leplezi le a békefogadkozások komolytalanságát említett könyvében, amelyben a békefrazéológia taktikai szükségességét hangoztatja a valószínűs törekvések elleplezésére. Hitler nyilván *nem* remélte, hogy valaha uralomra fog jutni s a könyvében másnak szánt csapdába önmaga esik bele. Tul a szavak ámitó játékán a Harmadik Birodalom cselekedetei egyértelműek. Németország hódításra készül. A „szabad kéz” politikáját szolgálta a Népszövetségből való kivonulás, majd az általános védkötelezettség proklamálása. A német fegyverkezés támadó célzatú. Erre vall nemcsak a Hitler-Rosenbergi imperialista célkitűzés ideológiája, hanem a német külpolitika reális magatartása a keleti-paktum kezdeményezésével szemben. Ha Németország tényleg védelmi célokat követne, — amint azt *megettévesztően* hangoztatják, — úgy a keleti-paktum ötletét igenlenie kellett volna. Ez a paktumjavaslat a kölcsönös segélynyújtás alapján a legtökéletesebb biztonságot nyújtotta volna a német birodalomnak. A paktum meghiusítása tényleg leálcázta a német külpolitika valószínűs törekvéseit. A német fenyegetés a kis és nagy nemzetek felé állandó nyugtalanságok forrása. A német fegyverkezés Európa-szerte; elindította a fegyverkezés iramát, amelyben; nincsen megállás. De a hitlerizmus hódító tervét szükségképpen mozgósították a békemegóvó erőket is. Ennek első jelentkezése az 1935. V. 2.-án létrejött orosz-francia egyezmény volt, amelyt követett az Orosz-csehszlovák szövetség. *Laval* ingadozó, taktikázó magatartása az *egyezmény* ratifikálása körül, valamint a kétoldalú angol-német tengerészeti egyezmény egyre vérmesebb reményekkel táplálta a Harmadik Birodalom urait. Egyre sürgetőbben hangozott fel a Nyugat-Európai kultúra megvédésének új német küldetése a Kelettel szemben s az oroszellenes blokk megszervezésének gondolata német tolmácsolásban látható kifejezést kapott. A nürnbergi pártkongresszus „jüdisch-asiatischer Schmutz”-ról beszél s egyenesen keresztshadjáratra szólítja fel a nyugati hatalmakat. Az olasz-abesszin háború, amely manifesztálja a fasizmus belső ellenmondásait, s Mussolini önsza-